

I półrocze 2024

Informacja dotycząca realizacji zadań Powiatowego
Inspektora Sanitarnego w Malborku
związanych z bezpieczeństwem powiatu malborskiego

Powiatowa Stacja Sanitarno -
Epidemiologiczna w Malborku

Ocena stanu sanitarnego powiatu malborskiego za I półrocze 2024r.

Spis treści

WSTĘP	4
SEKCJA PRZECIWEPIDEMICZNA	6
SEKCJA BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH	15
SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ	19
SEKCJA HIGIENY PRACY	21
SEKCJA HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY	23
OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA	27
ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	30

WSTĘP

W I półroczu 2024 w ramach sprawowanego nadzoru pracownicy PSSE w Malborku wykonali w powiecie malborskim 1033 kontrole planowanych, rekontrole, kontrole doraźnych oraz wywiadów epidemiologicznych (467 kontrole + 566 wywiady epidemiologiczne). Pobrali łącznie 149 próbek do badań laboratoryjnych.

Za stwierdzone w trakcie kontroli sanitarnych za uchybienia sanitarne nałożono 35 grzywnien w drodze mandatów karnych, na kwotę 6 100 zł. Mandaty karne nałożono za:

- brak czystości i porządku,
- sprzedaż przeterminowanych artykułów spożywczych,
- brak wdrożonych zasad systemu HACCP w zakładach,
- niewłaściwe warunki przechowywania art. spożywczych,
- zanieczyszczenia krzyżowe,
- brak identyfikowalności art. spożywczych (brak etykiet),
- brak środka do dezynfekcji powierzchni pozostających w kontakcie z żywnością,
- brak ciepłej wody przy umywalce,
- brak mydła do mycia rąk i ręczników.

W ramach bieżącego nadzoru wydano 9 postanowień w sprawie sprowadzenia urn i zwłok z zagranicy, 9 opinii dotyczących imprez masowych, kąpieliska, miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli oraz hotelu, 8 okresowych ocen jakości wody do spożycia.

Wydano opinię sanitarną dotyczącą utworzenia kąpieliska nad rzeką Nogat, które funkcjonowało od 22.06.2024 r. do 25.08.2024 r. Przedstawiciele PPIS w ramach ustawowych kompetencji pobrali próbkę wody przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego.

W miesiącu lipcu funkcjonowało także zaopiniowane miejsce okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli nad jeziorem w Gnojewie.

W trakcie trwania sezonu kąpielowego wydano łącznie 7 bieżących ocen jakości wody stwierdzających przydatność do kąpieli z wyżej wymienionych akwenów wodnych.

Rozpatrzono 32 sprawy, które dotyczyły m. in. strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, uzgodnień dokumentacji projektowej dotyczącej budowy lub zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych.

Na terenie powiatu malborskiego, w porównaniu z rokiem ubiegłym, zaobserwowano wzrost zapadalności na: bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane *Clostridioides difficile*, zachorowania na biegunkę i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu, wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy u dzieci do lat 2, świnkę (nagminne zakażenie przyzusznic). Natomiast spadek zapadalności odnotowano na: COVID-19, inwazyjną chorobę pneumokokową, płonicę jak i ospę wietrzną.

Wzrosła liczba dzieci, dla których lekarze wydali zaświadczenia o przeciwwskazaniach zdrowotnych do wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych zgodnie Programem Szczepień

Ochronnych.

W związku z prowadzonymi działaniami w stosunku do osób uchylających się od obowiązkowych szczepień, PPIS w Malborku wydał :24 wezwania do dobrowolnego wykonania obowiązku (wykonano szczepienie ochronne u 2 dzieci), 14 upomnień w związku z niepodjęciem obowiązku szczepień ochronnych (wykonano obowiązek szczepienia u 1 dziecka) i 4 wnioski do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego zakończonych tytułem wykonawczym.

Z dniem 1 czerwca 2023 roku rozpoczęto w Polsce realizację programu powszechnych szczepień ochronnych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV), który jest częścią założeń i celów Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030. Szczepienia przeciw HPV mają charakter zalecanych szczepień ochronnych i są bezpłatne dla dziewcząt i chłopców we wskazanych grupach wiekowych.

W I półroczu 2024 r. prowadzono 3 postępowania w sprawie chorób zawodowych. Nie wydano decyzji dotyczących chorób zawodowych.

W powiecie malborskim nie stwierdzono stacjonarnego punktu sprzedaży środków zastępczych oraz do organu nie zgłoszono przypadków podejrzeń zatrucić środkami zastępczymi.

Ferie zimowe w roku szkolnym 2023/2024 w powiecie malborskim trwały od 29.01.2024 r. do 11.02.2024 r. W I półroczu 2024 roku na terenie powiatu malborskiego w elektronicznej bazie wypoczynku zarejestrowano 10 turnusów zimowego wypoczynku zorganizowanego dla 325 uczestników. Podczas kontroli w ramach działań edukacyjno – informacyjnych przekazano informacje na temat bezpiecznego wypoczynku i materiały w formie papierowej pn. "Poradnik Bezpiecznego Wypoczynku MEN zima 2023/2024" oraz ulotki nt. chorób przenoszonych drogą pokarmową. Ponadto podczas kontroli czynności edukacyjne przeprowadzono na temat: zdrowego odżywiania, chorób przenoszonych drogą pokarmową i higieny rąk, bezpiecznego zachowania się podczas wypoczynku zimowego.

W czasie trwania zimowego wypoczynku na portalu społecznościowym Facebook zamieszczano informacje na temat bezpiecznego wypoczynku oraz relacje z wykonanych działań kontrolnych i edukacyjno -informacyjnych.

Kontrole oraz działania edukacyjne – informacyjne przeprowadzono z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Malborku.

Do Inspekcji wpłynęło 20 wniosków o interwencję od mieszkańców powiatu malborskiego, z czego 17 okazało się bezzasadnych, 2 zasadne oraz 1 interwencję przekazano zgodnie z kompetencjami do innych organów.

SEKCJA PRZECIWEPIDEMICZNA

Od 2023 r. trwa proces cyfryzacji Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez wdrożenie systemu SEPIS czyli Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Obecnie w systemie SEPIS wprowadzane są dane z zakresu działalności higieny komunalnej, sekcji bezpieczeństwa żywności i żywienia i produktów kosmetycznych, a także trwa proces dostosowania połączenia z centralną platformą do zarządzania dokumentacją EZD RP – elektroniczne zarządzanie dokumentacją w ogólnopolskiej administracji publicznej.

System SEPIS jest programem statystycznym, w którym odnotowywane są dane dotyczące nadzoru nad chorobami zakaźnymi, raporty z wykonanych badań mikrobiologicznych w szpitalach, ognisk epidemicznych Covid-19 oraz niepożądane odczyny poszczepienne. Pozwala dokonywać oceny sytuacji epidemiologicznej na poziomie krajowym i wojewódzkim oraz powiatowym, poprzez epidemiologiczne kojarzenie przypadków zachorowań pochodzących z różnych powiatów i województw.

Sekcja przeciwepidemiczna zbiera dane i rejestruje w kilku systemach teleinformatycznych m. in. EPIBAZA, które są przetwarzane przez NIZP-PZH w postaci meldunków epidemiologicznych w celu wykorzystywania ich do automatycznych raportów dla European Centre for Disease Prevention and Control - Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) - oraz World Health Organization (WHO). Celem jest koordynowanie międzynarodowych działań w ochronie zdrowia i zwalczania epidemii chorób zakaźnych, a także zapobiegania i leczenia chorób zakaźnych poprzez rozwój i rozprowadzanie bezpiecznych i efektywnych szczepionek i leków.

Bieżący nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w I półroczu 2024 r.

W I półroczu 2024 r. sekcja przeciwepidemiczna Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Malborku wykonała 65 kontroli sprawując nadzór sanitarny nad podmiotami leczniczymi i punktami szczepień wykonującymi działalność leczniczą w powiecie malborskim.

W związku z powyższym wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą dostosowanie systemu monitorującego temperaturę w urządzeniu chłodniczym służącym do przechowywania preparatów szczepionkowych zgodnie z wdrożonymi procedurami medycznymi dotyczącymi warunków przechowywania preparatów szczepionkowych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie wymagań Dobrej Praktyki Dystrybucyjnej (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1287), a także ustawy z 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 924).

Do sekcji przeciwepidemicznej wpłynęły 3 skargi, w tym 2 dotyczące bezczynności urzędu w zakresie

udzielania informacji publicznej oraz 1 skarga na nieprawidłowy stan higieniczno-sanitarny w mammobusach. Skargi mają status bezzasadnych we wszystkich przypadkach.

Rejestr badań mikrobiologicznych wykonanych w podmiotach leczniczych I półrocze 2024 r.

Od 1 stycznia 2023 r. na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 maja 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 335), nałożono obowiązek na kierowników pomiotów leczniczych do przesyłania miesięcznych raportów z badań mikrobiologicznych wykonywanych w szpitalu.

<u>2024</u>	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	suma
Ilość wykonanych badań mikrobiologicznych	2487	2344	2411	2354	2471	2152	14219

Łącznie w I półroczu 2024 roku wykonano 14219 badań mikrobiologicznych na 119 łóżek szpitalnych w 6 oddziałach szpitalnych. Porównując do I półrocza 2023 r. wykonano o 681 badań więcej, w 2023 r. była to liczba 13538. Raport z wykonanych badań mikrobiologicznych przesyłany jest przez szpital w systemie miesięcznym. Generowane informacje są przekazywane do WSSE w Gdańsku na podstawie art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U z 2024 r. poz. 924).

COVID-19

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 czerwca 2023 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego odwołało z dniem 1 lipca 2023 r. stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Na potrzeby nadzoru epidemiologicznego kontynuowano działania zapobiegawcze oraz przeciwepidemiczne w zakresie Covid-19. Dane osób zakażonych koronawirusem przekazywane są do Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej przez zintegrowanie dostępu do systemów teleinformatycznych gabinet.gov dla lekarzy w podmiotach leczniczych. Warto podkreślić, że nadal choroba przebiega w sposób bezobjawowy lub skąpo- objawowy, z niewielką manifestacją kliniczną, która przypomina typowe przeziębienie.

Dane statystyczne z I półrocza 2024 roku

2024	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec
Covid Plusy	70	13	0	5	5	2
Hospitalizacje	6	2	0	0	0	0
zgony	1	0	0	0	0	0

Dane statystyczne z I półrocza 2023 roku

2023	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec
Covid Plusy	5	107	181	43	6	0
Hospitalizacje	0	0	0	0	0	0
zgony	0	0	2	0	0	0

Obraz epidemiologiczny w ciągu 6 miesięcy charakteryzował się spadkiem infekcji w zakresie zachorowalności.

Obecnie szczepienia przeciw Covid-19 na terenie powiatu malborskiego mogą być przeprowadzane w punkcie szczepień w Ośrodku Medycznym Mederi.

Powiat Malbork – sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych i zakażeń w I półroczu 2024 r.

Oceny dokonano na podstawie danych gromadzonych w rejestrach PSSE, które wpływają od podmiotów świadczących usługi lecznicze, zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 924). Każde zgłoszenie weryfikowano i klasyfikowano wg obowiązujących w Unii Europejskiej kryteriów definicji przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

W I półroczu 2024 roku sytuacja epidemiologiczna wybranych jednostek chorobowych była zróżnicowana i można ją ocenić jako stabilną. Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku zgłoszono 1372 zachorowania na choroby zakaźne z czego 204 pacjentów wymagało

hospitalizacji. Przeprowadzono 566 dochodzeń epidemiologicznych w przypadkach zgłoszonych podejrzeń/zachorowań na choroby zakaźne. Objęto nadzorem epidemiologicznym 26 osób ze styczności z osobami z rozpoznaną chorobą zakaźną.

W danym okresie nie odnotowano ognisk dotyczących zatrucia pokarmowego.

Na terenie powiatu malborskiego, w porównaniu z rokiem ubiegłym, zaobserwowano:

- wzrost zapadalności na: bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane *Clostridioides difficile*, zachorowania na biegunkę i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu, wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy u dzieci do lat 2, świnkę (nagminne zakażenie przyusznic),
- spadek zapadalności na: COVID-19, inwazyjną chorobę pneumokokową, płonicę, ospę wietrzną.

Sprawozdanie o zachorowaniach na wybrane choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach zgłoszonych w okresie od 01.01. – 30.06.2024 r.

Jednostka chorobowa zgodnie z kodem wg ICD-10	1.01-30.06.2024	Dodatkowe informacje o zachorowaniu
Clostridioides difficile	27	27 osób w wieku 39 – 90 lat (hospitalizacja, 60 % z tych osób zakwalifikowano jako zakażenia szpitalne)
Płonica /szkarlatyna/	79	77 dzieci w wieku 1-16 lat, 2 dorosłych w wieku 42-46 lat, 1 hospitalizacja w PCZ w Malborku u dziecka w wieku lat 6
Róża	7	osoby w wieku 40-87 lat, w tym 4 osoby hospitalizowane (40-87 lat) w Szpitalu PCZ w Malborku
Nowo wykryte zakażenia HIV	1	mężczyzna w wieku 51 lat
Krztusiec	1	dziecko w wieku lat 13, hospitalizacja w Szpitalu PCZ w Malborku
Borelioza	7	postać skórna, rumień wędrujący, w wieku 34 - 69 lat, brak szczepień na KZM, bez hospitalizacji
Pogryzienia	38	38 osób wieku 3-77 lat, pogryzienia przez psy i koty. Obserwacja zwierząt prowadzona i nadzorowana jest przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Malborku. Podjęto szczepienie w przypadku 7 osób.
Ospa wietrzna	174	166 przypadków u dzieci do lat 16, 8 osób w wieku 22-45 lat , 1 dziecko hospitalizacja w wieku 1 roku (Szpital Copernicus Zaspą w Gdańsku), brak danych

		o szczepieniach/lub niezaszczepione
Różyczka	2	2 dzieci w wieku 1 roku, bez hospitalizacji, bez szczepień
Świnka	3	dzieci w wieku 3-18 lat, bez hospitalizacji, bez szczepień
Gruźlica	7	zachorowania u 6 mężczyzn i 1 kobieta w przedziale wiekowym 38-75 lat. Hospitalizacja wszystkich osób w Szpitalu Specjalistycznym w Prabutach . W każdym przypadku wystąpiły objawy. Zarejestrowano 1 zgon z powodu gruźlicy płucnej w wieku 75 lat, u hospitalizowanego w Szpitalu Specjalistycznym w Prabutach.
RSV	60	56 dzieci, w wieku 1-6 lat, 4 dorosłych w wieku 43-83 lata, 26 hospitalizacji w Szpitalu PCZ w Malborku w wieku 1-83 lat,
Grypa	302	<ul style="list-style-type: none"> • 3 przypadki potwierdzone badaniem PCR, 2 hospitalizacje w PCZ w Malborku • 299 przypadków potwierdzonych testem antygenowym w tym 23 hospitalizacje w Szpitalu PCZ w Malborku • Z 302 przypadków 217 dzieci stanowią dzieci w wieku 1-18 lat oraz 85 dorosłych w wieku 19-89 lat
Covid 19	104	95 przyp. potwierdzonych testem COMBO w wieku 1-95 lat w tym 9 hospitalizacji w PCZ w Malborku, 9 przypadków możliwych w wieku 4- 57 lat w tym 1 hospitalizacja w PCZ w Malborku

Powyższe dane jednoznacznie wskazują na zmniejszenie w powiecie malborskim liczby zakażeń wywołanych przez *Streptococcus pyogenes*, tj. płonicy. W roku 2024 r. w I półroczu zachorowało 79 osób tj. o 116 osób mniej w porównaniu do I półrocza 2023 r., w którym odnotowano 195 zachorowań. Podobnie wyglądała statystyka w przypadku ospy wietrznej, na którą w I półroczu 2024 r. zachorowały 174 osoby a w I półroczu 2023 r. zachorowało 286 osób.

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Malborku zgłoszono 122 zachorowania na biegunkę i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu tj. o 76 osób więcej niż w porównywanym okresie w 2023 r. Widoczny jest także wzrost zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy wzrost z poprzednim okresem o 20 osób (2024 -24 osób, 2023 – 4 osoby). Odnotowano wzrost zachorowalności na *Clostridioides difficile* o 17 zachorowań w porównaniu do roku poprzedniego (2024 – 27, 2023 – 10).

Ukraina – dane dotyczące zachorowań na choroby zakaźne

Główny Inspektor Sanitarny w dniu 30.04.2024 r., odwołał raportowanie zakażeń wśród uchodźców. Z danych pozyskanych do dnia 30.04.2024 r. odnotowano 3 zachorowania na ospę wietrzną.

Wykonawstwo szczepień ochronnych w I półroczu 2024 r.

W powiecie malborskim znajduje się **15 punktów** szczepień realizujących obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne. Przeprowadzono **31 kontroli**, w tym 20 kontroli planowych dotyczących bieżącego nadzoru, 10 kontroli dotyczących sprawdzenia obowiązku szczepienia i 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie decyzji administracyjnej dotyczącej zapewnienia prawidłowego łańcucha chłodniczego w przechowywaniu preparatów szczepionkowych.

Realizacja szczepień	I półrocze 2024 r.	I półrocze 2023 r.
Niepożądane odczyny poszczepienne	4	0
Osoby uchylające się od obowiązku szczepień (prawni opiekunowie)	95	138
Liczba dzieci niezaszczepionych	72	104
Osoby uchylające się, które wykonały obowiązek szczepienia (prawni opiekunowie)	14	6
Liczba dzieci z zaświadczeniem odraczającym obowiązkowe szczepienia ochronne	10	4
ilość wezwań	24	2
ilość upomnień	14	0
ilość tytułów wykonawczych	4	0

Wzrosła liczba dzieci, dla których lekarze wystawili zaświadczenia o przeciwskazaniach zdrowotnych do wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych zgodnie Programem Szczepień Ochronnych.

W związku z ujednoliceniem i wydaniem aktu normatywnego tj. rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 2077) w którym umocowano prawnie Program Szczepień Ochronnych dla osób w wieku 0-19 r.ż. PSSE w Malborku wystosowało do opiekunów prawnych uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych:

Ocena stanu sanitarnego powiatu malborskiego za I półrocze 2024 r.

- 24 wezwania do dobrowolnego wykonania obowiązku (wykonano szczepienie ochronne u 2 dzieci),
- 14 upomnień w związku z niepodjęciem obowiązku szczepień ochronnych (wykonano obowiązek szczepienia u 1 dziecka),
- 4 wnioski do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego zakończonych tytułem wykonawczym (w 1 przypadku zawieszono postępowanie po przedstawieniu przeciwwskazań zdrowotnych do szczepienia u dziecka).

Prowadzone ww. działania sekcji przeciwepidemicznej w I półroczu 2024 w powiecie malborskim w stosunku do osób uchylających doprowadziły do zmniejszenia liczby osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych.

- odnotowano spadek o 43 osoby uchylające się od obowiązku szczepień ochronnych (w 2024 r. 95 osób, w 2023 r. 138 osób),

- odnotowano spadek o 32 dzieci niezaszczepionych (w 2024 r. 72 dzieci, w 2023 r. 104 dzieci).

Odnotowano 4 przypadki NOP łagodnych po szczepieniu przeciw gruźlicy (BCG) x 2, a także po szczepieniu przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi oraz poliomyelitis (Tetraxim) x 2.

Ukraina – dane dotyczące zainteresowania szczepieniami wśród uchodźców, w szczególności w odniesieniu do dzieci

W związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy w I półroczu 2024 r. wykonanie szczepień ochronnych u dzieci do 19 r. ż. będących na terenie powiatu malborskiego przedstawia się następująco:

- osoba ze statusem uchodźcy wojennego (dziecko do 1 r. ż. – dwie wizyty szczepienne)

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje patronat nad kampaniami społecznymi

1. HPV – powszechny program szczepień przeciw HPV (*Human Papiloma Virus*)

Z dniem 1 czerwca 2023 roku rozpoczęto w Polsce realizację programu powszechnych szczepień ochronnych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV), który jest częścią założeń i celów Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030. Szczepienia przeciw HPV mają charakter zalecanych szczepień ochronnych i są bezpłatne dla dziewcząt i chłopców we wskazanych grupach wiekowych. Dane o liczbie osób zaszczepionych, w ramach ww. programu, zbierane były poprzez elektroniczny system rejestracji, prowadzony przez Centrum e-Zdrowie. HPV to nazwa ludzkiego wirusa brodawczaka, który odpowiada za zachorowania na raka szyjki macicy, a także inne choroby nowotworowe, które dotyczą kobiety jak i mężczyzn. Przed zakażeniem HPV może uchronić

szczepionka. Szczepienie jest najskuteczniejsze, jeśli jest wykonane przed potencjalnym narażeniem na zakażenie HPV, do którego dochodzi głównie drogą kontaktów seksualnych

Szczepionki wydawane są z Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Malborku w liczbie i rodzaju zamówionym przez punkty szczepień. W powszechnym programie szczepień przeciw HPV bezpłatnie dostępne są 2 szczepionki:

- 2- walentna szczepionka Cervarix,
- 9- walentna szczepionka Gardasil 9.

Na terenie powiatu malborskiego znajdują się dwa punkty szczepień należące do programu szczepień p/HPV tj. OM Mederi w Malborku oraz NZOZ Novamed w Nowym Stawie.

Od początku trwania kampanii tj. od 01.06.2023 r. do dnia 30.06.2024 r. wydano 545 dawek preparatu Gardasil 9 (260 dawek w 2023 r., 285 dawek w I półroczu 2024 r.), preparatu Cervarix wydano 20 dawek (20 dawek wydano w 2023 r., w 2024 r. nie było zapotrzebowania).

2. Kampania na rzecz szczepień United in Protection

W celu zwiększenia zaufania poprzez podniesienie świadomości korzyści płynących ze szczepień od lutego 2023 roku trwa kampania Komisji Europejskiej na rzecz szczepień United In Protection (#UnitedInProtection). Kampania obejmuje cztery aspekty szczepień, pod hasłem zaszczep się: spraw by szczepionki działały:

1. Podejście do szczepień, przez całe życie: skierowane do szerokiego grona odbiorców, w tym rodziców, dziadków, opiekunów, nauczycieli itp.
2. Zmniejszenie braków w szczepieniach Covid-19: skierowane do osób > 60 r.ż., osób z problemami zdrowotnymi, pracownikami służby zdrowia, kobiet w ciąży.
3. Zwiększenie ochrony przed grypą sezonową: skierowane do osób > 60 r. ż., osób z problemami zdrowotnymi, pracowników służby zdrowia, kobiet w ciąży.
4. Skoncentrowanie się na szczepieniach przeciwko HPV: skierowane do dzieci w wieku szkolnym i nastolatków, studentów, rodziców, nauczycieli.

Strona internetowa kampanii jest dostępna i przetłumaczona na wszystkie języki UE https://vaccination-protection.ec.europa.eu/index_pl.

Jednocześnie pod adresem <https://vaccination-info.eu/pl> dostępny jest również Europejski Portal Informacji o Szczepieniach w języku polskim.

3. Działania edukacyjne

W ramach działań edukacyjnych w I półroczu 2024 roku przeprowadzono spotkania z dziećmi szkół podstawowych i z młodzieżą szkół ponadpodstawowych, podczas których omawiano zagadnienia

związane z profilaktyką chorób zakaźnych oraz szczepień ochronnych ponadto przeprowadzono spotkanie dla uczestników U3W z zakresu szczepień zalecanych. Prowadzono akcje edukacyjne i informacyjne podczas organizowanych imprez plenerowych dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców naszego powiatu, a także umieszczano posty o tematyce zdrowotnej i profilaktyce chorób zakaźnych w social mediach.

W ramach bieżącej współpracy z podmiotami leczniczymi przekazywano materiały informacyjne z zakresu profilaktyki chorób zakaźnych oraz szczepień ochronnych.

Wnioski

1. Konieczna jest kontynuacja działań w ramach oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w celu zwiększania wiedzy mieszkańców powiatu w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych.
2. Wobec coraz częstszego kwestionowania w Polsce znaczenia szczepień ochronnych w zapobieganiu chorobom zakaźnym, konieczne jest kontynuowanie działań mających na celu promowanie szczepień ochronnych poprzez powszechną informację i edukację społeczeństwa.
3. W związku z nowym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 25 maja 2023 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (t. j. Dz. U. z 2024r., poz. 335), w którym dodano obowiązek raportowania z liczby miesięcznych badań mikrobiologicznych organ widzi potrzebę intensyfikacji współpracy z Zespołem Kontroli Zakażeń Szpitalnych i Komitetem Kontroli Zakażeń Szpitalnych, skierowaną na wspólne działania zapobiegawcze i przeciwepidemiczne, w celu skutecznej kontroli zakażeń szpitalnych na terenie szpitala.

SEKCJA BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH

Na terenie powiatu malborskiego w I półroczu 2024 r. znajdowało się 856 zakładów żywnościowo-żywnieniowych, w tym 288 zakładów produkcji podstawowej. Łącznie przeprowadzono 246 kontroli sanitarnych. W przypadku 54 kontroli stwierdzono niezgodności z przepisami prawa żywnościowego.

Za stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia nałożono 35 grzywien w drodze mandatów karnych, na kwotę 6 100 zł.

Mandaty karne nałożono za:

- brak czystości i porządku,
- sprzedaż przeterminowanych artykułów spożywczych,
- brak wdrożonych zasad systemu HACCP w zakładach,
- niewłaściwe warunki przechowywania art. spożywczych,
- zanieczyszczenia krzyżowe,
- brak identyfikowalności art. spożywczych (brak etykiet),
- brak środka do dezynfekcji powierzchni pozostających w kontakcie z żywnością,
- brak ciepłej wody przy umywalce,
- brak mydła do mycia rąk i ręczników.

Ogółem wydano 9 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno – technicznego zakładów produkcji lub obrotu żywnością.

Podczas przeprowadzania rutynowych kontroli sanitarnych, w okresie do czerwca 2024 r., kontrolowano pochodzenie mięsa wieprzowego, mięsa z dzika oraz sposób zagospodarowania odpadów w zakładach żywnościowych w związku z afrykańskim pomorem świń. Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Na początku I półrocza 2024 r. wzmożono nadzór nad przedsiębiorcami prowadzącymi obrót żywnością na terenie targowisk. Ogółem skontrolowano 6 obiektów (sklep, ruchome punkty sprzedaży, stoiska). Przeprowadzono 11 kontroli. Stwierdzono następujące nieprawidłowości: brak czystości, brak ciepłej wody i środków do higieny rąk, brak dokumentacji HACCP. Za stwierdzone niezgodności nałożono 5 mandatów karnych na kwotę 700 zł.

Wzmożono nadzór nad pszenicą i rzepakiem importowanym z Ukrainy, ewentualnie deklarowanym przy odprawie celnej jako zboże i rzepak na cele techniczne. Podejmowane działania

miały na celu zapobieżenie sytuacjom wykorzystywania takiego zboża lub rzepaku na cele spożywcze. Przeprowadzono kontrolę sanitarną w magazynie zboża w zakresie identyfikacji magazynowanych płodów rolnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pod koniec I półrocza 2024 r. rozpoczęto działania związane ze wzmożeniem nadzoru sanitarnego nad zakładami żywienia zbiorowego otwartego na terenie Malborka, w związku z rozpoczynającym się sezonem turystycznym. W ramach przygotowania do sezonu turystycznego przeprowadzono kontrole stałych oraz sezonowych punktów gastronomicznych, usytuowanych w miejscach o zwiększonej aktywności turystów. W czerwcu 2024 r. przeprowadzono w w/w zakładach 16 kontroli sanitarnych. W wyniku stwierdzonych niezgodności z przepisami prawa żywnościowego nałożono 4 mandat karny na kwotę 700 zł za: brak czystości i porządku, stosowanie art. spożywczych przeterminowanych, brak środków czystości.

Podjęmowano działania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa żywności i żywienia w trakcie imprez plenerowych typu: Targi Ogrodnicze w Starym Polu, Truck Show w Nowym Stawie. Ogółem przeprowadzono 4 kontrole sanitarne ruchomych lub tymczasowych zakładów małej gastronomii. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach prowadzonego nadzoru nad zimowym wypoczynkiem dzieci i młodzieży przeprowadzono 2 kontrole sanitarne w zakresie oceny warunków żywienia. Zakłady, w których żywno dzieci podczas zimowego wypoczynku, znajdowały się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku. W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie m. in. jakości zdrowotnej art. spożywczych stosowanych do przygotowywania posiłków, warunków przechowywania żywności wymagającej chłodzenia, dokumentacji potwierdzającej pochodzenie surowców stosowanych do produkcji posiłków oraz jakości żywienia.

Prowadzono działania związane z monitorowaniem procesu wycofywania z obrotu żywności niebezpiecznej w związku powiadomieniami alarmowymi i informacyjnymi w ramach systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach).

Wycofaniu z obrotu na terenie powiatu malborskiego podlegało 15 środków spożywczych, które stanowiły bezpośrednie lub pośrednie zagrożenie dla zdrowia konsumentów, z uwagi na :

- zanieczyszczenie bakterią *Salmonella* – chałwa sezamowa, mięso drobiowe, surowy kebab drobiowy, sałatka jarzynowa;
- zanieczyszczenie bakterią *Listeria monocytogenes*- przetwór mięsny;
- pozostałości pestycydów- fasola;

- zanieczyszczenie glutenem- płatki owsiane;
- zanieczyszczenie *Clostridioides* redukującymi siarczyny- woda butelkowana;
- przekroczenia zawartości fosforanów- krewetki;
- przekroczenia poziomu migracji amin aromatycznych- narzędzia kuchenne.

W I półroczu 2024 r. podejmowano współpracę z Inspekcją Weterynaryjną w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa żywności, w ramach „Porozumienia ramowego z dnia 30 listopada 2018 r. zawartego pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Malborku i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Malborku o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej”. Na terenie powiatu malborskiego skontrolowano 2 zakłady znajdujące się pod wspólnym nadzorem obu inspekcji. Przeprowadzono wspólne kontrole w piekarni i magazynie zbożowym.

Interwencje konsumenckie.

W I półroczu 2024 r. na terenie powiatu malborskiego odnotowano 12 interwencji konsumenckich.

Interwencje dotyczyły nieprawidłowości w zakresie:

- nielegalnej produkcji żywności, bez zatwierdzenia i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
- braku zachowania higieny przy produkcji żywności;
- braku czystości w sklepach spożywczych i zakładach żywienia zbiorowego;
- niewłaściwej jakości posiłków;
- niewłaściwej jakości artykułów spożywczych wprowadzanych do obrotu;
- obecności szkodników;
- nieprawidłowych warunków magazynowania żywności.

W wyniku przeprowadzonych kontroli potwierdzono 1 zgłoszenie. W związku z nieprawidłowym stanem sanitarnym pomieszczeń zakładu żywienia zbiorowego, ukarano przedstawiciela zakładu grzywną w formie mandatu karnego oraz wszczęto postępowanie administracyjne wobec przedsiębiorcy.

W ramach sprawowanego nadzoru nad bezpieczeństwem żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu malborskiego w I półroczu 2024 r. pobierano do badań laboratoryjnych próbki żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Ogółem pobrano 120 próbek, w tym:

- w zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych pobrano 71 próbek żywności,

- w zakresie zanieczyszczeń chemicznych pobrano 49 próbek żywności.

Spośród zbadanych próbek, dyskwalifikacji uległa 1 próbka suplementu diety, ze względu na nieprawidłowości w oznakowaniu. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku przekazał sprawę zgodnie z kompetencjami Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Wieliczce, który nadzoruje zakład produkcji suplementów diety.

Nadzór nad jakością zdrowotną kosmetyków.

W I półroczu 2024 r. przeprowadzono 2 kontrole sanitarne w ramach bezpieczeństwa zdrowotnego produktów kosmetycznych.

Skontrolowano 2 sklepy prowadzące działalność w zakresie udostępniania na rynku produktów kosmetycznych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie oznakowania opakowań jednostkowych wybranych produktów kosmetycznych. Ponadto nie wykazano wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych z kategorii szampony przeciwłupieżowe, zawierających niedozwoloną substancję: *Zinc Pyrithione*.

W ramach przeprowadzonych kontroli pobrano do badań laboratoryjnych w kierunku czystości mikrobiologicznej 1 próbkę produktu kosmetycznego z kategorii płynów micelarnych przeznaczonych do demakijażu twarzy, w tym okolic oczu i powiek. Zbadana próbka nie uległa dyskwalifikacji.

Działania edukacyjne.

W I półroczu 2024 r. podejmowano działania związane ze zwiększeniem świadomości w zakresie prawidłowego żywienia dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych. W związku z tym, zorganizowano szkolenie przeznaczone dla intendentów i osób zajmujących się planowaniem żywienia, w zakresie prawidłowej realizacji wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. W zorganizowanym spotkaniu wzięło udział 31 osób.

SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ

W I półroczu 2024 r. ogółem przeprowadzono 83 kontrole, w tym: 65 planowych (44 zakłady sektora beauty, 6 obiektów noclegowych, prosektorium, 6 wodociągów, pralnię, basen, 3 ustępy publiczne, stadion, camping i pole namiotowe) i 18 nieplanowych (5 kontroli interwencyjnych, 4 kontrole środków transportu do przewozu zwłok, 1 kontrola sprawdzająca wykonanie decyzji, 6 kontroli oceniających stan sanitarny terenów imprez masowych, 1 kontrola dotycząca nadzoru nad ekshumacją, 1 kontrola zakładu kosmetycznego). W trakcie kontroli obiektów prowadzono działania edukacyjno – informacyjne. Działania dotyczyły m.in.: właściwej eksploatacji wewnętrznej sieci wodociągowej w celu zmniejszenia ryzyka występowania bakterii z rodzaju *Legionella*, postępowania z bielizną czystą i brudną, zasad właściwego utrzymania i eksploatacji wentylacji i klimatyzacji, zasad utrzymania czystości i porządku pomieszczeń.

W powiecie malborskim pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej znajduje się 8 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 1 wodociąg lokalny wykorzystujący wodę z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej. Pobierana woda pochodzi z ujęć podziemnych.

W ramach nadzoru sanitarnego pobrano do badań 11 próbek wody do spożycia. Podmioty dostarczające wodę do spożycia prowadzą wewnętrzną kontrolę jakości wody wg ustalonego z PPIS w Malborku harmonogramu poboru próbek wody na rok 2024. Jakość wody do spożycia w I połowie 2024 r. odpowiadała warunkom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294).

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzonego w celu wykrywania bakterii *Legionella sp.* dokonano poboru 8 próbek wody z systemów cyrkulacji i nieszczelności basenowych, w których wytwarzany jest areozol wodno-powietrzny. Pobrano także 9 próbek ciepłej wody użytkowej w obiektach basenowych oraz budynku szpitala w Malborku. W wyniku kontroli stwierdzono wysokie skażenie wewnętrznej sieci ciepłej wody użytkowej w 1 z obiektów basenowych na terenie miasta (natrysk 1200 jtk/100ml). Wydano decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności, obiekt był zamknięty do czasu uzyskania wyników badania ciepłej wody użytkowej, potwierdzających brak skażenia wewnętrznej sieci wodociągowej. Decyzję wykonano. W ramach kontroli wewnętrznej w I półroczu 2024 r. nadzorowane przez PPIS w Malborku obiekty noclegowe, szpital jak i DPS w łącznej liczbie 8, dokonały poboru 24 próbek ciepłej wody użytkowej. Wszystkie pobrane próby nie

wykazały obecności bakterii typu Legionella sp.

Wydano opinię sanitarną dotyczącą utworzenia kąpieliska nad rzeką Nogat, które funkcjonowało od 22.06.2024 r. do 25.08.2024 r. Przedstawiciele PPIS w ramach ustawowych kompetencji pobrali 1 próbkę wody przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego. W miesiącu lipcu funkcjonowało także zaopiniowane miejsce okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli nad jeziorem w Gnojewie. W trakcie trwania sezonu kąpielowego wydano łącznie 7 bieżących ocen jakości wody stwierdzających przydatność do kąpeli z wyżej wymienionych akwenów wodnych.

W I półroczu 2024 r. z terenu powiatu wpłynęło do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku 5 wniosków o interwencję dotyczących: nieprawidłowego stanu sanitarno – higienicznego pomieszczeń dworca PKP, nieprawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi, 2 dotyczące nieprawidłowego stanu sanitarno-porządkowego w lokalach mieszkalnych oraz 1 dotycząca obecności insektów w lokalu mieszkalnym. W wyniku podjętych czynności kontrolnych nie potwierdzono zasadności 3 interwencji, 1 interwencję po rozpatrzeniu przekazano wg kompetencji innym organom. Potwierdzono zasadność 1 interwencji. W związku ze stwierdzeniem obecności insektów w lokalu mieszkalnym wydano decyzję nakazującą przeprowadzenie zabiegów dezynsekcji. Decyzję wykonano.

Podsumowanie.

- pobrano 29 próbek wody w ramach monitoringu kontrolnego,
- wydano 2 decyzje nakazujące,
- 9 postanowień w sprawie sprowadzenia urn i zwłok z zagranicy,
- 9 opinii dotyczących imprez masowych, kąpieliska, miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli oraz hotelu,
- 8 okresowych ocen jakości wody do spożycia,
- 7 bieżących ocen jakości wody w kąpieliskach

SEKCJA HIGIENY PRACY

W powiecie malborskim w I półroczu 2024 r. przeprowadzono 48 kontroli sanitarnych w zakładach pracy dotyczących przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne środowiska pracy oraz realizacji wymogów przy stosowaniu i wprowadzania do obrotu niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych. Wydano 2 decyzje administracyjne dotyczące czynników szkodliwych występujących w miejscu pracy. W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono 18 kontroli w tym: 5 dotyczących wprowadzania do obrotu produktów chemicznych, 9 dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych, 2 dotyczące wprowadzania do obrotu produktów biobójczych za pośrednictwem stron internetowych, 2 dotyczące importera detergentów.

W związku z nadzorem nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi przeprowadzono 15 kontroli. Przeprowadzono 2 kontrole dotyczące realizacji wymogów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

W I półroczu 2024r. prowadzono 3 postępowania w sprawie chorób zawodowych. Nie wydano decyzji dotyczących chorób zawodowych. Ponadto w powiecie malborskim nie stwierdzono stacjonarnego punktu sprzedaży środków zastępczych oraz do PPIS nie zgłoszono przypadków podejrzeń zatruc środkówami zastępczymi.

W I półroczu 2024r. podczas kontroli sanitarnych w zakładach pracy przeprowadzono działania edukacyjne w temacie:

- szkodliwości palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- czynników rakotwórczych,
- zmian przepisów,
- oceny ryzyka zawodowego,
- profilaktycznych badań pracowników,
- oceny ryzyka zawodowego,
- szkodliwych czynników biologicznych w miejscu pracy,
- instrukcji bhp
- badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,

- kart charakterystyki preparatów chemicznych,
- programu PARC 2022-2029 w zakładach pracy z sektora gospodarki odpadami,
- wprowadzania do obrotu niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin,
- trwających kampanii „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy” oraz „Chroń siebie i innych- noś półmaskę”,
- środków ochrony indywidualnej,
- systemu pierwszej pomocy,
- stosowania substancji niebezpiecznych.

SEKCJA HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

W I półroczu 2024 r. w powiecie malborskim pod nadzorem znajdowało się 86 placówek oświatowo - wychowawczych (żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, punkty przedszkolne, szkoły, szkoła wyższa, placówki wsparcia dziennego, placówki wychowania pozaszkolnego) oraz 5 placówek zimowego wypoczynku.

Nadzór nad warunkami sanitarnymi w placówkach dla dzieci i młodzieży.

W ramach nadzoru nad warunkami sanitarno-higienicznymi placówek dla dzieci i młodzieży przeprowadzono łącznie 25 kontroli, w tym 5 kontroli wypoczynku zimowego, 19 kontroli wg planu, 1 kontrolę sprawdzającą.

Stan sanitarny i techniczny żłobków i klubów dziecięcych.

W I półroczu 2024 roku na terenie powiatu funkcjonowało 5 żłobków i 11 klubów malucha. W 3 obiektach przeprowadzono kontrole, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości.

Stan sanitarny budynków, w których funkcjonują placówki dla dzieci i młodzieży.

W I półroczu 2024 r. w wyniku przeprowadzonych kontroli w 4 obiektach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie:

- nieprawidłowego stanu sanitarno- technicznego ścian i sufitów, podłóg, drzwi, grzejników w klasach, szatniach, toaletach, pokoju nauczycielskim, ciągach komunikacyjnych w budynkach placówek oświatowych,
- niezgodności z zaleceniami zawartymi w kartach charakterystyki w pomieszczeniu do przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin;
- niewłaściwej wentylacji w pracowni komputerowej,
- niedostosowanych do zasad ergonomii stanowisk pracy dla uczniów w pracowni komputerowej,
- nierównej nawierzchni terenu przy szkole,
- niezabezpieczonego wejścia do kotłowni, znajdującego się na poziomie piwnicy,
- nieprawidłowej nawierzchni schodów zewnętrznych prowadzących do wejścia do pomieszczeń dydaktycznych;

W celu zapewnienia prawidłowych warunków pobytu dzieci i młodzieży wydano zalecenia i prowadzono postępowania administracyjne, w trakcie których wydano 4 decyzje administracyjne nakazujące poprawę warunków sanitarno – technicznych w placówkach oraz 3 decyzje zmieniające termin wykonania nakazów. Wyegzekwowano częściowe wykonanie nakazów z 3 decyzji, w tym 2 z lat ubiegłych. Wystawiono 4 decyzje płatnicze na kwotę 1929 zł.

Działania edukacyjne podczas bieżących kontroli:

Podczas bieżących kontrolni w placówkach nauczania podejmowano stałe działania o charakterze profilaktycznym m.in.:

- w zakresie profilaktyki zdrowotnej uczniów (aspekt czystości stanu głowy) czy profilaktyki wad wzroku (aspekt oświetlenia w salach lekcyjnych).
- w zakresie edukacji zdrowotnej w środowisku szkolnym na rzecz eliminacji ryzyka rozwoju wad postawy u dzieci i młodzieży, tj.:
  - dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii w szkołach podstawowych,
  - wagi tornistrów szkolnych uczniów,
  - organizacji miejsc na pozostawienie w szkole podręczników i przyborów szkolnych – w odniesieniu do klas 4-8 szkół podstawowych.

Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży.

Ferie zimowe w roku szkolnym 2023/2024 w powiecie malborskim trwały od 29.01.2024 r. do 11.02.2024 r.

W I półroczu 2024 roku na terenie powiatu malborskiego w elektronicznej bazie wypoczynku zarejestrowano 10 turnusów zimowego wypoczynku zorganizowanego dla 325 uczestników.

- Wypoczynek zorganizowano w formie:
  - a) wyjazdowej w obiektach hotelowych (obozy, kolonie), łącznie 4 turnusy/ 150 osób,
  - b) w miejscu zamieszkania (półkolonie), łącznie 6 turnusów/ 175 osób.
- Obiekty wypoczynku zimowego (półkolonie w miejscu zamieszkania):
  - a) w powiecie malborskim:
    - Malborskie Centrum Kultury i Edukacji, ul. Stare Miasto 22, 82-200 Malbork,
    - Malborska Fundacja Rozwoju Regionalnego, ul. Głowackiego 111, 82-200 Malbork,

Ocena stanu sanitarnego powiatu malborskiego za I półrocze 2024 r.

- Szkoła Podstawowa, ul. Zwycięstwa 15, 82-224 Lichnowy,
- Szkoła Podstawowa w Szymankowie, ul. Boh. Września 1939 r. nr 14, 82-224 Lichnowy.
- Obiekty wypoczynku zimowego (obozy, kolonie w obiektach hotelowych):
  - a) w powiecie malborskim:
    - Hotel "Parkowy", ul. Parkowa 3, 82-200 Malbork,
    - Centrum Aktywnego Wypoczynku, ul. Parkowa 3, 82-200 Malbork,
  - b) Obiekty wypoczynku zimowego (obozy, kolonie w obiektach okazjonalnie wykorzystywanych do wypoczynku):
    - Internat Zespołu Szkół Technicznych w Malborku, ul. Mazurów 1, 82-200 Malbork.

Skontrolowano 5 organizatorów w 4 obiektach. Podczas kontroli sprawdzano:

- a) warunki zakwaterowania w celu niedopuszczenia do nadmiernego zagęszczenia miejsc noclegowych w pomieszczeniach,
- b) mikroklimat pomieszczeń: tj. sprawną wentylację, otwieralność okien, temperaturę,
- c) dostępność ilości urządzeń sanitarnych, dostęp do bieżącej ciepłej wody i środków utrzymania higieny osobistej,
- d) jakość zdrowotna wody,
- e) stan techniczny mebli i sprzętów,
- f) bieżącą czystość miejsc wypoczynku, mebli i sprzętów,
- g) dokumentacja zdrowotna personelu,
- h) opieka medyczna,
- i) warunki bezpieczeństwa żywności i żywienia,
- j) stan czystości terenu wokół miejsca, w którym zorganizowany był wypoczynek.

Zarówno placówki, jak i organizatorzy wypoczynku zimowego zapewnili prawidłowe warunki pobytu i wypoczynku, ciepłą bieżącą wodę, pokoje, świetlice, warunki do uprawiania sportu i rekreacji. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Podczas wypoczynku zimowego odnotowano 1 wypadek uczestnika, tj. złamanie nogi oraz 1 przypadek infekcji wirusowej.

Działania edukacyjne: podczas wypoczynku zimowego.

Podczas kontroli w ramach działań edukacyjno – informacyjnych przekazano słownie informacje na temat bezpiecznego wypoczynku i materiały w formie papierowej pn. "Poradnik Bezpiecznego Wypoczynku MEN zima 2023/2024" oraz ulotkę nt. chorób przenoszonych drogą pokarmową.

Ponadto podczas kontroli czynności edukacyjne przeprowadzono w ramach współpracy z innymi sekcjami PSSE w Malborku, tj. z: - s. BŻŻiPK - na temat: zdrowego odżywiania, - s. p/epidemiczną - na temat chorób przenoszonych drogą pokarmową i higieny rąk; - OZiPZ na temat bezpiecznego zachowania się podczas wypoczynku zimowego.

Dodatkowo w czasie trwania zimowego wypoczynku na portalu społecznościowym Facebook zamieszczano informacje na temat bezpiecznego wypoczynku oraz relacje z wykonanych działań kontrolnych i edukacyjno -informacyjnych.

Współpraca z organizacjami, instytucjami:

Kontrole oraz działania edukacyjne – informacyjne przeprowadzono z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Malborku.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

W obszarze oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia podejmuje się szereg działań mających na celu:

- upowszechnienie informacji o zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi,
- inicjowanie przedsięwzięć zmierzających do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia,
- pobudzanie aktywności społecznej do działań na rzecz własnego zdrowia.

Służą temu realizowane programy prozdrowotne, akcje, kampanie informacyjno – edukacyjne, udział w imprezach plenerowych oraz informacje upowszechniane za pośrednictwem mediów społecznościowych i mediów lokalnych.

Profilaktyka dotycząca środków zastępczych.

Celem akcji jest rozpowszechnienie informacji o zagrożeniach wynikających z zażywania narkotyków, w tym środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. Informacje są umieszczane na stronie internetowej stacji, FB, prowadzi się dystrybucję materiałów a także monitoring stron internetowych. Spotkania edukacyjne odbyły się z uczniami Szkoły Podstawowej w Nowej Wsi Malborskiej, w Zespole Szkół Technicznych i Technikum nr 3 w Malborku, a także w Zespole Szkół i Przedszkola w Miłoradzu. W prelekcjach uczestniczyło 410 uczniów. Spotkania przeprowadzono wspólnie z funkcjonariuszami KPP w Malborku.

Program ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu w Polsce.

Celem rządowego programu, koordynowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną jest zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu i e-papierosów (choroby układu krążenia, oddechowego, nowotwory itp.) poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy. W ramach programu podjęto następujące działania:

- monitorowanie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1162).

Pracownicy Inspekcji Sanitarnej przeprowadzili 220 kontroli w miejscach objętych zakazem palenia. Kontrole wykazały, że zakaz palenia papierosów tradycyjnych i elektronicznych jest przestrzegany.

Bezpieczeństwo dzieci podczas wycieczki zimowej.

W czasie trwania zimowej wycieczki były prowadzone działania edukacyjne dotyczące profilaktyki chorób przenoszonych drogą pokarmową, bezpieczeństwa zdrowotnego (szczepienia, zapobieganie wszawicy, zapobiegania zatruciom wynikającym z zażywania środków psychoaktywnych). Kierownicy wycieczki otrzymali materiały edukacyjne. Działania kontrolne i edukacyjne prowadzone były wspólnie z funkcjonariuszami policji.

Program edukacyjny „Trzymaj formę!”

Celem Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj formę!” jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. W roku szkolnym 2023/2024 w programie uczestniczyli uczniowie Szkoły Podstawowej nr 9, Szkoły Podstawowej nr 6 i Szkoły Podstawowej nr 3 w Malborku. W ramach programu koordynatorzy szkolni otrzymali materiały edukacyjne. Ogólna liczba uczniów uczestniczących w programie wyniosła 244 osoby.

Program edukacyjny „Znamie! Znam je?”

Program skierowany do uczniów szkół średnich poruszający ważną tematykę dot. zachorowania na nowotwór skóry tzw. czerniak. Program był realizowany przez uczniów klas II Zespołu Szkół Technicznych, Technikum nr 3 i II Liceum Ogólnokształcącego w Malborku. Edukacją objęto 640 uczniów.

Program edukacyjny „Podstępne WZW”.

Kolejny program skierowany do uczniów szkół średnich. Celem programu jest podniesienie poziomu wiedzy nt. infekcji wywoływanych przez wirusy zapalenia wątroby typu B i C. Program był realizowany przez uczniów Zespołu Szkół Technicznych i Technikum nr 3 w Malborku. Edukacją objęto 326 osób.

Organizacja punktów edukacyjno – informacyjnych.

W ramach współpracy z Malborskim Centrum Kultury i Edukacji, z Malborskim Centrum Profilaktyki i Terapii Uzależnień oraz z Fundacją „Endorfina” organizowane były punkty edukacyjno – informacyjne działające podczas trwania imprez plenerowych – Dzień Dziecka, Malborskie Dni

Profilaktyki „Czas na sport”- impreza sportowo- rekreacyjna. W punktach edukowaliśmy w zakresie:

- profilaktyki zażywania narkotyków, w tym środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych,
- higieny rąk,
- zapobiegania ukłuciom kleszcza, w tym praktyczny pokaz i nauka prawidłowego usuwania kleszcza,
- szczepień ochronnych,
- profilaktyki zatruc pokarmowych, w tym zatruc grzybami.

W punktach edukacyjno – informacyjnych wskazówek udzielał pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia oraz Higieny Dzieci i Młodzieży a także pracownicy Sekcji Przeciwepidemicznej, Higieny Komunalnej i HŻŻ i PK.

Kontakty z mediami lokalnymi.

W ramach współpracy z lokalnymi mediami (TV Malbork, Radio Malbork), zostały udzielone następujące informacje;

- sytuacja epidemiologiczna w powiecie malborskim w zakresie chorób zakaźnych,
- informacje o szczepieniach zalecanych dla osób dorosłych,
- o chorobach zakaźnych przenoszonych przez kleszcze,
- o skutkach kąpiel w fontannach miejskich,
- o bezpieczeństwie w czasie upałów.

Ponadto pracownicy PSSE w Malborku aktywnie włączają się w proponowane przez Głównego Inspektora Sanitarnego akcje: #sanepidbiega, #latozsanepidem, #bezpiecznewakacje. W ramach ukazania aktywności fizycznej i zdrowego odżywiania pracowników PSSE wraz z rodzinami został nagrany krótki filmik. Film został umieszczony na FB pod linkiem: <https://www.facebook.com/100064927230395/videos/478127204908826>

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W I półroczu 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na terenie powiatu malborskiego zajął 32 stanowiska, w tym:

- 8 uzgodnień i opinii w ramach postępowania w sprawie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko projektowanych dokumentów,
- 5 opinii w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- 16 stanowisk w ramach uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku dokonał 2 uzgodnień dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz zatwierdził 1 system jakości badań wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W przedmiotowym okresie przeprowadzono 10 kontroli oraz wizji lokalnych obiektów i terenów objętych zapobiegawczym nadzorem sanitarnym.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w I półroczu 2024 r. w ramach kontroli prowadził działania informacyjno-edukacyjne dotyczące: zapewnienia właściwych wymagań dla wentylacji i klimatyzacji, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wysokiego ryzyka z punktu widzenia zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi (w szczególności obiekty całodobowe sprawujące opiekę nad osobami z obniżoną odpornością), prawidłowego utrzymania systemu wentylacji i klimatyzacji, urządzania pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, w tym ustępów ogólnodostępnych dla ludzi oraz innych pomieszczeń higieniczno-sanitarnych (np. ustępy dla pracowników, szatnie, umywalnie, pomieszczenia do karmienia i przewijania dzieci) oraz zapewnienia właściwych wymagań dla instalacji wodociągowych.